

Warszawa, 1 grudnia 2014 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych

(druk nr 777)

I. Cel i przedmiot ustawy

Opiniowana ustawa obniża maksymalną ustawową stawką opłaty interchange dla krajowych transakcji płatniczych wykonywanych przy użyciu kart płatniczych, w celu ograniczenia negatywnych, z punktu widzenia polskiego rynku płatności, skutków wejścia w życie nowych zasad regulujących świadczenie usługi transgranicznego rozliczania transakcji kartami płatniczymi (tzw. acquiringu) na terytorium Unii Europejskiej, w związku z decyzją Komisji Europejskiej z dnia 26 lutego 2014 r. w stosunku do VISA Europe Limited (dalej „VISA”; sprawa AT. 39398 – VISA MIF). Zasady te wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2015 r. Ponadto ustawa doprecyzowuje obowiązki informacyjne agentów rozliczeniowych względem akceptantów oraz wydłuża okres preferencji w zakresie wysokości stawki opłaty interchange dla nowo tworzonych organizacji kartowych.

Najistotniejsza z punktu widzenia realizacji celu ustawy jest modyfikacja art. 38a ust. 1 ustawy o usługach płatniczych (art. 1 pkt 3 lit. a nowelizacji), polegająca na zmianie maksymalnego poziomu opłaty interchange, wraz ze zróżnicowaniem poziomu stawek maksymalnych tej opłaty w zależności od rodzaju karty (karty debetowe – 0,2% wartości jednostkowej krajowej transakcji płatniczej wykonanej przy użyciu tej karty oraz karty kredytowe – 0,3% wartości jednostkowej krajowej transakcji płatniczej wykonanej przy użyciu tej karty; stawka 0,3% ma obowiązywać również w odniesieniu do kart obciążeniowych).

Dodanie do słowniczka ustawy o usługach płatniczych definicji „karty debetowej” (art. 1 pkt 1 lit. a nowelizacji, art. 2 pkt 15aa) oraz „karty kredytowej” (art. 1 pkt 1 lit. a nowelizacji, art. 2 pkt 15ab), jest następstwem zróżnicowania wysokości stawek opłaty

interchange, w zależności od rodzaju karty płatniczej, przy użyciu której transakcja płatnicza została zrealizowana.

Kolejną istotną zmianą jest modyfikacja obowiązującego art. 28 ust. 1a ustawy o usługach płatniczych (art. 1 pkt 2 lit. a). Przyjęte rozwiązanie stanowi, iż agent rozliczeniowy będzie obowiązany poinformować akceptanta o opłatach, które ten będzie zobowiązany uiścić w związku z akceptacją transakcji płatniczych przy użyciu kart płatniczych, jeszcze przed zawarciem umowy. W ten sposób akceptant zawierając umowę będzie świadomy kosztów, które będą go obciążały w przyszłości w związku z akceptacją kart, a dostęp do informacji nie będzie warunkowany świadomością istnienia prawa do tej informacji i aktywnym działaniem akceptanta (tak jak to ma miejsce na gruncie aktualnie obowiązujących przepisów). Na mocy dodawanego do ustawy o usługach płatniczych art. 28 ust. 1b, obowiązek informacyjny będzie spoczywał na agencie rozliczeniowym również w przypadku zmiany wysokości opłaty akceptanta (art. 1 pkt 2 lit. b, art. 28 ust. 1b). Nastęstwem tych zmian jest rozszerzenie słowniczka ustawy o definicje pojęć „opłata akceptanta” (art. 1 pkt 1 lit. c, art. 2 pkt 19b) oraz „opłata systemowa” (art. 1 pkt 1 lit. c, art. 2 pkt 19c), modyfikacja definicji pojęcia „opłata interchange” (art. 1 pkt 1 lit. b, art. 2 pkt 19a; zmiana koreluje terminologię istniejącej definicji z terminologią użytą w definicji pojęcia „opłata akceptanta”) oraz nowelizacja art. 38 ust. 5 i 6 (art. 1 pkt 3 lit. c; zmiany prowadzą się do wyeliminowania ze zmienianych przepisów treści, która powtarza treść dodawanych definicji).

Nowelizacja art. 38a ust. 3 (art. 1 pkt 3 lit. b nowelizacji) sprowadza się do wydłużenia z trzech do pięciu lat okresu preferencji w zakresie wysokości stawki opłaty interchange dla nowo tworzonych organizacji kartowych.

Przepis art. 2 przewiduje 3–miesięczny okres na dostosowanie umów zawartych przed dniem wejścia w życie nowelizacji, do nowych przepisów. W ocenie projektodawcy zaproponowany okres wystarczająco zabezpiecza interesy uczestników rynku płatności. Skutkiem niedostosowania umów do nowych regulacji w terminie określonym w art. 2 będzie konieczność stosowania przez strony umowy stawek opłaty interchange wynikających wprost z ustawy, a więc określonych w art. 38a ust. 1 w nowym brzmieniu.

Ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił ustawę na 80. posiedzeniu w dniu 28 listopada 2014 r. Projekt ustawy był przedłożeniem poselskim. W trakcie prac nad projektem w Sejmie:

- 1) uściślono odesłania w definicjach pojęć „karta debetowa” oraz „karta kredytowa”;
- 2) odniesiono dodawany art. 28 ust. 1b wyłącznie do zmiany wysokości opłaty akceptanta (projekt odnosił ten przepis do zmiany wysokości opłaty akceptanta lub jej składników);
- 3) zakresem nowelizowanego art. 38a ust. 1 objęto również karty obciążeniowe (w projekcie proponowano, aby stawka opłaty interchange dla kart obciążeniowych regulowana była odrębnym przepisem);
- 4) w przepisie o wejściu w życie, w miejsce „sztywnej” daty wejścia w życie ustawy, wprowadzono formułę, iż ustawa wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia (*de facto* wydłużono okres *vacatio legis*).

III. Uwagi szczegółowe

Ustawa nie budzi zastrzeżeń legislacyjnych.

Jakub Zabielski

Główny legislator